

i Voorwoord >

2 Architectuur >

3 Beeldend >

4 Dans >

5 Film >

6 Muziek >

7 Nieuwe media >

8 Theater >

9 Begrippen

Architectuur

Introductie architectuur >

Onderzoek en uitvoering

Kijkwijzer architectuur

Soeters - Zaans stadhuis >

Introductie architectuur

Begrippen

Functies

Bouwstijlen

n,

rk op
s dat
een
dus

Ieder gebouw dat je bekijkt, bestaat uit een aantal **bouwelementen**. Dat zijn onderdelen die samen een gebouw vormen. We kennen o.a.: de **fundering**, de **constructie**, de **gevel**, ramen, deuren, vloeren, wanden, kolommen, trappen, het dak en de afwerking. De fundering ligt onder de grond en draagt het gebouw erboven. Zonder stevige fundering verzakt het gebouw, zoals bij de toren van Pisa. Op de fundering steunt de constructie. Deze bestaat uit de wanden, vloeren en kolommen.

De **constructie** zorgt ervoor dat het gebouw stevig is, doordat de druk van het zware materiaal gelijkmatig wordt verdeeld.

Kolommen dragen daar ook aan bij. Dat zijn verticale steunen die bovenliggende etages dragen. **Pilaren, zuilen, pijlers** en **pilasters** zijn allemaal vormen van kolommen. Aan de buitenkant van een gebouw zie je normaal gesproken vier **gevels**: de voorgevel (**façade**), de achtergevel en twee zijgevels. De façade is het belangrijkste. Die zou je ook wel het visitekaartje van het gebouw kunnen noemen. Daar vind je dus vaak ook de meeste detaillering of afwerking. Dat is bedoeld om het gebouw een bepaalde uitstraling te geven of het mooier te maken. Het zegt vaak iets over de **bouwstijl**. Het uiterlijk van een gebouw vertelt je ook wat over zijn **functie**.

de
: een
ters

i Voorwoord >

2 Architectuur >

3 Beeldend >

4 Dans >

5 Film >

6 Muziek >

7 Nieuwe media >

8 Theater >

9 Begrippen >

Begrippen

Architectuur gaat niet alleen over het ontwerpen van gebouwen, maar ook over het ontwerpen van steden, landschappen en interieurs. Architectuur gaat altijd over ruimte. Over de ruimte binnen een gebouw, maar ook over de invloed van het bouwwerk op de omgeving en openbare ruimte. Belangrijk om te onthouden is dat architectuur een toegepaste kunstvorm is: zij heeft niet alleen een *esthetische* maar ook een *functionele* kant. Architectuur moet dus niet alleen mooi zijn, maar ook bruikbaar en stevig.

Het Paleis op de Dam (1665) in Amsterdam is een bouwwerk in de stijl van het Hollands classicisme. Dat zie je goed aan de gevel: een symmetrische indeling van ramen en deuren, de verticale pilasters en de timpaan met beeldhouwwerk.

Ieder gebouw dat je bekijkt, bestaat uit een aantal **bouwelementen**. Dat zijn onderdelen die samen een gebouw vormen. We kennen o.a.: de **fundering**, de **constructie**, de **gevel**, ramen, deuren, vloeren, wanden, kolommen, trappen, het dak en de afwerking. De fundering ligt onder de grond en draagt het gebouw erboven. Zonder stevige fundering verzakt het gebouw, zoals bij de toren van Pisa. Op de fundering steunt de constructie. Deze bestaat uit de wanden, vloeren en kolommen.

De **constructie** zorgt ervoor dat het gebouw stevig is, doordat de druk van het zware materiaal gelijkmatig wordt verdeeld. **Kolommen** dragen daar ook aan bij. Dat zijn verticale steunen die bovenliggende etages dragen. **Pilaren, zuilen, pijlers** en **pilasters** zijn allemaal vormen van kolommen. Aan de buitenkant van een gebouw zie je normaal gesproken vier **gevels**: de voorgevel (**façade**), de achtergevel en twee zijgevels. De façade is het belangrijkste. Die zou je ook wel het visitekaartje van het gebouw kunnen noemen. Daar vind je dus vaak ook de meeste detaillering of afwerking. Dat is bedoeld om het gebouw een bepaalde uitstraling te geven of het mooier te maken. Het zegt vaak iets over de **bouwstijl**. Het uiterlijk van een gebouw vertelt je ook wat over zijn **functie**.

- i* Voorwoord >
- 2 Architectuur >
- 3 Beeldend >
- 4 Dans >
- 5 Film >
- 6 Muziek >
- 7 Nieuwe media >
- 8 Theater >
- 9 Begrippen

Domein A. Verkenning

Bovenstaand fragment is een stuk uit de verfilming van de choreografie *Rosas danst Rosas* van Anne Teresa De Keersmaeker uit 1983, waarmee zij als choreograaf internationaal doorbrak. De voorstelling is een belangrijk werk in de **postmoderne dans** geworden en door velen als inspiratie voor nieuwe danswerken gebruikt. De choreografie, waarin vooral het herhalen van bewegingen een hoofdrol speelt, wordt gedanst op redelijk **minimalistische** muziek. Deze muziek werd tegelijk met de dans geschreven. In 1997 verfilmde Thierry De Mey *Rosas danst Rosas* in een oude leegstaande school in Leuven.

1. Bekijk het filmpje. Wat vind je van de dans?

2. a. Beschrijf kort wat je ziet qua beweging en **theatrale**

6. Bekijk nu bovenstaand fragment. Welke overeenkomsten (minimaal drie) zie je tussen beide choreografieën?

7. Welke verschillen (minimaal drie) zie je tussen beide choreografieën?

8. Welke versie spreekt jou het meeste aan en waarom?

9. Beyoncé wordt beschuldigd van **plagiat**.

a. Is het volgens jou plagiaat? Waarom wel of waarom niet?

b. Zoek nu op wat plagiaat precies is. Zijn er richtlijnen van wat wel en wat niet mag binnen de kunst? Verandert dit je antwoord bij vraag 9a?

1 Voorwoord >

2 Architectuur >

3 Beeldend >

4 Dans >

5 Film >

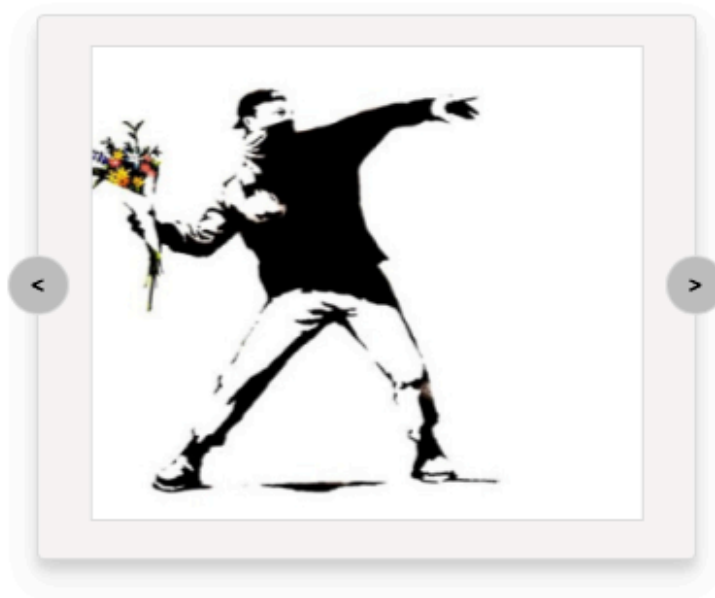
6 Muziek >

7 Nieuwe media >

8 Theater >

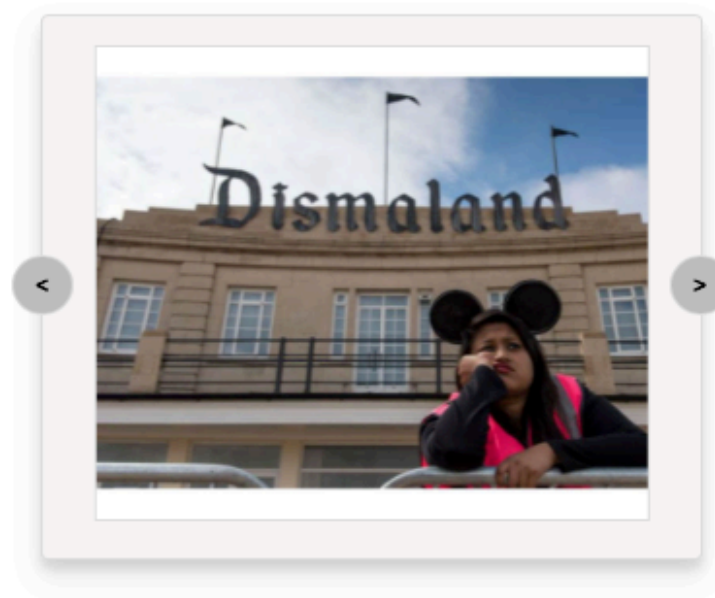
9 Begrippen >

Domein B. Verbreding

De kunstenaar

Banksy is een Britse streetartkunstenaar die zijn werken tentoonstelt over de hele wereld. Zijn identiteit is zijn best bewaarde geheim: niemand weet hoe hij echt heet en hoe hij eruitziet. Banksy startte als graffitikunstenaar en begon later gebruik te maken van **sjablonen**. Hij gebruikte deze techniek om minder tijd kwijt te zijn aan het maken van zijn graffitikunst. Door zijn werk al klaar te hebben als een sjabloon, hoeft Banksy op de plaats zelf alleen nog maar zijn sjabloon in te spuiten met verf. Dit

Het kunstwerk

Dismaland was een tijdelijke tentoonstelling. De naam van het themapark is afgeleid van het Engelse woord *dismal*, wat 'somber' of 'akelig' betekent. Alles in dit park heeft dan ook daarmee te maken. Van de kunstwerken die maatschappijkritisch zijn tot met de kleding van het personeel aan toe. Zij dragen Mickey Mouse-oren en een roze veiligheidsvest met de tekst *dismal* op de rug - alles verwijst naar het sombere thema dat in het park overheerst.

Het begint al als ie het park binnenkomt: ie moet door een soort

- i* Voorwoord >
- 2 Architectuur >
- 3 Beeldend >
- 4 Dans >
- 5 Film >
- 6 Muziek >
- 7 Nieuwe media >
- 8 Theater >
- 9 Begrippen

Domein C. Verdieping

Pete Seeger.

Voor de verdieping ga je op zoek naar allerlei aanknopingspunten die te vinden zijn bij het nummer *Little Boxes*.

- 14.** Pete Seeger heeft opgetreden op het Woodstockfestival.
 - a.** Zoek op internet wat voor festival dit is.
 - b.** Toon in minstens vijf voorbeelden aan dat er een sterke relatie is tussen dit festival, Pete Seeger en vormen van maatschappijkritiek.
- 15.** Maak een fotocollage die duidelijk hetzelfde soort protest laat zien als Pete Seeger laat horen. Kies zelf een onderwerp waartegen je zou willen protesteren. Houd rekening met de eigenschappen van een collage: zorg dus voor een verantwoorde vormgeving.
- 16.** Ontwerp met een groepje een theatrale vormgeving van het onderwerp waarover Pete Seeger zingt. Je kunt hiervan een clip maken of je kiest voor een live presentatie.
- 17.** Ga op zoek naar songs of clips die symbool zijn geworden van een bepaald conflict in de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan een protest tegen discriminatie, geweld of politieke misstanden. Maak vervolgens met een groepje een optreden waarbij die songs te horen zijn. Jullie moeten als 'spelers' de teksten verbeelden. Maak hierbij een duidelijke keuze voor een positief of een negatief einde.
- 18.** Zoals gezegd heeft Pete Seeger ook opgetreden op het festival Woodstock.
 - a.** Zoek op het internet beeldfragmenten van zijn optreden op dit festival.
 - b.** Welke song(s) heeft hij daar uitgevoerd?
 - c.** Past of passen die qua inhoud bij *Little Boxes*?
- 19.** Zoek een nummer van Armand of van Boudewijn de Groot dat over een vergelijkbaar onderwerp gaat. Maak een heldere

i Voorwoord >

2 Architectuur >

3 Beeldend >

4 Dans >

5 Film >

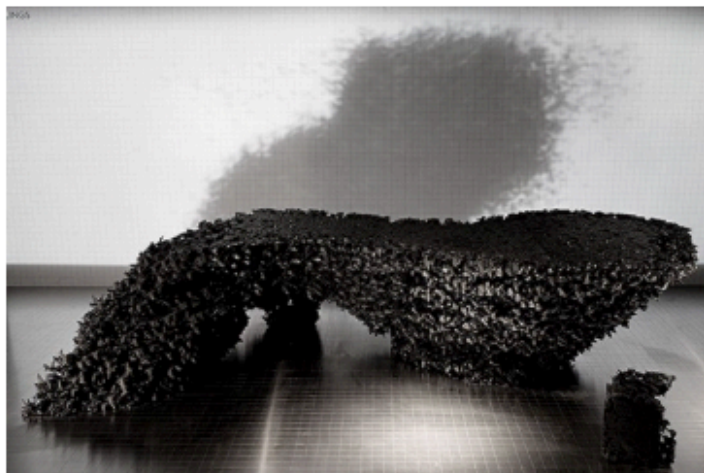
6 Muziek >

7 Nieuwe media >

8 Theater >

9 Begrippen

Domein D. Verbinding

Een door Laarman ontworpen tafel, geïnspireerd op een zwerm vogels.

Ontwerpers zoals Joris Laarman zijn ontwerpers van de toekomst. Zijn werk had niet in een andere tijd gemaakt kunnen worden dan nu. Kunst en wetenschap lijken bij Joris Laarman in elkaar over te vloeien. Zijn creatieve kijk op nieuwe technologieën zorgt weer voor nieuwe uitvindingen en manieren om deze toe te passen. Je zou kunnen zeggen dat creativiteit op deze manier de wetenschap verder op weg helpt.

10. Discussieer in groepjes over de volgende stelling: 'Creativiteit is van groot belang voor de wetenschap.' Bedenk eerst je eigen standpunten en schrijf argumenten op. Vervolgens voer je een discussie in de klas.

i Voorwoord >

2 Architectuur >

3 Beeldend >

4 Dans >

5 Film >

6 Muziek >

7 Nieuwe media >

8 Theater >

9 Begrippen

Inhoudsopgave

Architectuur

[Introductie architectuur](#)
[Onderzoek en uitvoering](#)
[Kijkwijzer architectuur](#)
[Soeters — *Zaans stadhuis*](#)

Beeldend

[Introductie beeldend](#)
[Onderzoek en uitvoering](#)
[Kijkwijzer beeldend](#)
[Banksy — *Dismaland*](#)
[Rineke Dijkstra — *Strandportretten*](#)
[Jeff Koons — *Balloon Dog*](#)
[Tirzo Martha — *Monument for the Afro. Memento mori*](#)
[Kara Walker — *Gone, An Historical Romance...*](#)

Dans

[Introductie dans](#)
[Onderzoek en uitvoering](#)
[Kijkwijzer dans](#)
[Anne Teresa De Keersmaeker — *Rosas danst Rosas*](#)
[So You Think You Can Dance](#)

Film

[Introductie film](#)
[Onderzoek en uitvoering](#)
[Kijkwijzer film](#)
[Salvador Dalí & Walt Disney — *Destino*](#)
[Tom Tykwer — *Lola rennt*](#)

Muziek

[Introductie muziek](#)
[Onderzoek en uitvoering](#)

i Voorwoord >

2 Architectuur >

3 Beeldend >

4 Dans >

5 Film >

6 Muziek >

7 Nieuwe media >

8 Theater >

9 Begrippen

Begrippen

A

Abstract

Kunstvorm waarin je geen **voorstelling** kunt herkennen, je ziet alleen kleuren en vormen. Tegenovergestelde van **figuratief**.

Acteur

Iemand die een rol vertolkt in een theaterstuk of film.

Afwerking

Detaillering; de definitieve vorm aan iets geven.

Akkoord

Een samenklank van drie of meer tonen.

Algoritme

Een wiskundige formule die bestaat uit een reeks instructies die elkaar opvolgen.

Animatiefilms

Films van beelden die elkaar snel opvolgen, vaak (computer)tekeningen.

Artdirector

Iemand die verantwoordelijk is voor de visuele aspecten van bijv. een film: de locatie, de **rekwisieten**, het uiterlijk van de **acteurs**, etc .

Autonome kunst

Kunst die niet gemaakt wordt met een bepaald (gebruiks)doel. Tegenovergestelde van **toegepaste kunst**.

M

Maat

Korte periodes waarin een muziekstuk wordt opgedeeld.

Maquette

Klein, vaak op schaal gemaakt 3D-model van een gebouw of kunstwerk.

Melodie

Een muzikaal thema dat in een muziekstuk terugkomt. In popnummers heb je vaak twee melodieën: coupletten of refreinen.

Mime

Uitbeelding van een verhaal of emoties met gebaren, zonder te spreken.

Minimalisme

Een kunststroming die ernaar streeft om met een paar simpele middelen tot een resultaat te komen.

Moderne dans

Anders dan bij **klassieke ballet** maken de dansers bij moderne dans duidelijk contact met de grond en gebruiken zij alledaagse bewegingen.

Montage

Het ordenen van losse filmbeelden door een **editor**. In deze fase worden ook geluidseffecten en eventueel **special effects** toegevoegd.